

Finansdepartement
Skattelovavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

FINANSDEPARTEMENTET	
13. APR. 2007	
Saksnr.	
Arkivnr.	03/4110-5

12. april 2007

Høring – forslag til forskrift om offentlige myndigheters plikt til ukrevet å gi lignings- og merverdiavgiftsmyndighetene opplysninger om utbetaling av erstatninger, tilskudd, bidrag, trygder, stønader mv.

Vi viser til Finansdepartementets høringsbrev av 2. februar 2007 med vedlagte høringsnotat fra februar 2007 om forslag til forskrift om offentlige myndigheters plikt til ukrevet å gi lignings- og merverdiavgiftsmyndighetene opplysninger om utbetaling av erstatninger, tilskudd, bidrag, trygder, stønader mv.

Bakgrunn

Etter ligningloven § 6-13 nr. 1 og 2 har offentlige myndigheter en omfattende opplysningsplikt overfor ligningsmyndighetene. Opplysningsplikten etter disse bestemmelsene oppstår når ligningsmyndighetene ber om opplysningene. Myndigheter som fastsetter eller innkrever skatt, toll eller avgifter eller som utbetaler erstatninger, tilskudd, bidrag, trygder, stønader mv. har opplysningsplikt uten hinder av den taushetsplikt de ellers har, men bare vedrørende navngitt person og etter krav fra ligningsmyndighetene i den enkelte sak. Ligningsloven § 6-13 nr. 3 gir departementet hjemmel til ved forskrift å bestemme at opplysninger etter § 6-13 nr. 1 og nr. 2 a, b og c skal gis om ikke navngitt person, bo, selskap eller innretning og at opplysninger til bruk for direkte kontroll av skattyters oppgaver skal overleveres i maskinlesbar form. Tilsvarende forskriftshjemmel finnes i merverdiavgiftsloven § 50.

Generelt

Norsk Øko-Forum (NØF) støtter forslaget til ny forskrift om offentlige myndigheters plikt til ukrevet å gi lignings- og merverdiavgiftsmyndighetene opplysninger om utbetaling av erstatninger, tilskudd, bidrag, trygder, stønader mv. Innberetningsplikt for slike ytelser har lenge vært ønsket av ligningsmyndighetene, og vi er derfor svært tilfreds med at dette forslaget fremmes nå. Vi forutsetter at departementet sikrer at forskriften kan tre i kraft fom. inntektsåret 2007 slik det er foreslått.

Private foretak er allerede pålagt omfattende oppgaveplikter overfor ligningsmyndighetene. Vi ser absolutt ingen grunn til at det bør vises tilbakeholdenhet mht. å pålegge oppgaveplikter for offentlige myndigheter. Rent prinsipielt bør det snarere være slik at økonomiske opplysninger som besittes av offentlige myndigheter i størst mulig utstrekning bør utveksles mellom de myndigheter som har behov for disse opplysningene i sin myndighetsutøvelse. Det offentlige bør slik vi ser det, heller gå foran når det gjelder å samordne opplysninger om økonomiske forhold.

Helt generelt er vår oppfatning at jo flere opplysninger av betydning for ligningen som gis uoppfordret, jo bedre vil grunnlaget for ligningen bli. Flest mulig grunnlagsdata bør etter dette innberettes og i størst mulig grad reflektere skattyterens økonomiske situasjon. Derfor er det viktig at både skattepliktige og skattefrie ytelser innberettes.

Likningen av lønnstakere og pensjonister skjer i stor grad på grunnlag av innberettete grunnlagsdata. For å få en korrekt likning er det derfor etter vår vurdering viktig at flest mulig grunnlagsdata blir innberettet og at disse er mest mulig korrekte.

Merknader til forslaget

Vi vil hevde at innberetning av sosialhjelp og andre offentlige skattefrie ytelser av mer eller mindre regelmessig karakter er en forutsetning for at skatteetaten skal kunne hente ut effektiviseringsgevinster ved innføringen av ordningen med fritak for leveringsplikten av forhåndstutfylt selvangivelse, såkalt "stille aksept", som foreslått av departementet i høringsnotat av 9. januar 2007. I dette forslaget legges det opp til at skattytere som ikke har noen endringer på den forhåndstutfylte selvangivelsen, skal slippe å returnere denne til likningskontoret, verken elektronisk eller på papir. Etter vår vurdering er det en forutsetning for denne ordningen at bl.a. skattefrie ytelser innberettes i størst mulig grad. Skal likningskontoret greie å skille mellom de skattytere som omfattes av ordningen med "stille aksept" og de som ikke sender inn selvangivelse, men ikke kommer inn under ordningen, er det etter vår mening nødvendig at likningskontoret har oversikt over alle skattyters inntekter. Dette gjelder både skattefrie og skattepliktige inntekter.

De fleste skattytere ønsker seg minst mulig arbeid med selvangivelsen, og vil etter det vi erfarer, i hvert fall for de lojale skattyterne, ha stor forståelse for, og de fleste også støtte, et forslag om at disse ytelsene innberettes fra offentlig instanser. Det har faktisk vist seg at svært mange allerede i dag tror at alle ytelser fra offentlig instanser innrapporteres og at de ikke behøver å bekrefte den forhåndstutfylte selvangivelsen.

Skjønnslikning på grunn av manglende selvangivelse er en betydelig oppgave for ligningsmyndighetene. Ved skjønnsutøvelsen skal formue eller inntekt ikke settes lavere enn ved foregående ligning, med mindre det finnes sannsynlig at beløpene har vært lavere, jf. ligningsloven § 8-2 nr. 3. Ved skjønnsutøvelsen tas det normalt utgangspunkt i innberettete grunnlagsdata. Dersom skattyter ut fra tilgjengelige opplysninger ikke har inntekter som er tilstrekkelige til å dekke normale levekostnader og formuesendringer eller skattyter hadde høyere inntekt foregående år, vil inntekten bli økt med et skjønnsmessig beløp i tillegg til innberettete grunnlagsdata. Erfaringer viser at mange skattytere har skattefrie ytelser, som for eksempel sosialhjelp, kontantstøtte og bostøtte. Dersom disse ytelsene hadde vært innberettet, ville skjønnslikningen blitt mer korrekt og arbeidet for ligningsmyndighetene mer effektivt.

Mange skattytere som ikke leverer selvangivelse, er personer som mottar sosialstønad til livsopphold. Når ligningsmyndighetene ikke har kunnskap om at personer har sosialhjelp, blir ofte skjønnslikningen uriktig. I praksis medfører dette ofte at sosialklienter blir skjønnsliknet for inntekter de ikke har hatt.

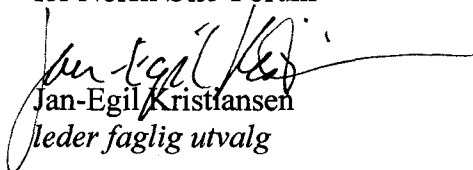
Dersom skattyter mottar skattefrie stønader, skal dette i mange tilfeller motregnes i eventuelle fradragsberettingete kostnader, for eksempel stønad til barnepass mot foreldrefradrag. Har likningskontoret ikke opplysninger om at skattyter har mottatt slike stønader, vil ligningen bli

feil. Grunnlaget for særfradrag på grunn av liten skatteevne etter skatteloven §§ 17-1 og 17-4 er et annet eksempel på at ligningen kan bli uriktig dersom slike ytelser ikke innberettes. Det vil derfor være stor risiko for at skattebegrensning innrømmes på feil grunnlag eller med for høyt beløp, eller at skattbegrensning ikke blir innrømmet overfor skattytere som oppfyller vilkårene.

Resultatet av ligningen har også betydning for saksbehandlingen i andre offentlige etater og mange stønader og andre ytelser blir fastsatt eller beregnet på grunnlag av ligningen. Bedre kvalitet på ligningen vil derfor kunne gi bedre kvalitet på andre etaters arbeid og bidra til å øke effektiviteten i disse etatene.

Etter ligningsloven § 6-13 nr. 2 skal andre offentlige myndigheter gi opplysninger til likningsmyndighetene uavhengig av en eventuell taushetsplikt. I høringsnotatet er det vist til at Arbeids- og inkluderingsdepartementet har presisert at taushetsplikten til sosialtjenesten ikke er til hinder for å gi opplysninger om økonomisk forhold, men at man må være varsom slik at opplysningene ikke berører de rent personlige forhold som kan danne bakteppet for den konkrete utbetaling. Det er imidlertid etter vår mening viktig at selv om likningsmyndighetene bare har behov for økonomiske opplysninger, kan ikke bestemmelsene forstås slik at opplysninger som er nødvendige for å foreta en riktig ligning holdes tilbake. Opplysningsplikten om grunnlaget for en utbetaling må omfatte det som er ligningsmessig relevant.

Med hilsen
for Norsk Øko-Forum

Jan-Egil Kristfansen
leder faglig utvalg